P & P's Orchideeëngazet

Jaargang 1 , # 4 December 2007

INHOUD

In Het Aards Paradijs

Het geslacht Chysis

Een uitgave van P&P Orchids.

Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Het verlenen van toestemming tot publicatie strekt zich tevens uit tot het in enige vorm elektronisch beschikbaar stellen. Hoewel aan deze publicatie uiterste zorg is besteed, aanvaarden de uitgever noch de redactie enige aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/ of onvolkomenheden in deze uitgave.

In Het Aards Paradijs

André De Prins

Het grootste deel van mijn A.P is nog steeds ingenomen door Cattleya's en kruisingen met Brassavola (nu Rhyncholaelia), Laelia en andere aanverwante groepen. lk heb altijd de meeste waarde gehecht aan planten op naam. Dat wil niet zeggen dat het botanische soorten moeten zijn; maar een plant met een betrouwbaar etiket is steeds interessant voor mij. Zo bloeit op het ogenblik dat ik dit schrijf een zuiver witte Brassocattleya. Het is een kruising gemaakt door kweker Maron, nl. Brassocattleya Mme. Maron alba. Nu weten wij dat Maron einde 1800, begin 1900 zijn kruisingen heeft gemaakt, waaruit blijkt dat mijn bloeiend exemplaar waardevol is als antieke hybride. Dit maar om aan te tonen dat een etiket veel kan vertellen.

Einde 1997 bloeiden bij mij voor het eerst twee nieuwe aanwinsten van voor enkele jaren. De meest bijzondere wil ik voorrang geven : Cattleya walkeriana. In het begin van het groeiseizoen in 1997 kwam onderaan de laatste bulb van het vorige jaar een flinke nieuwe scheut. In de loop van de zomer ontwikkelde deze zich tot een goede, gezonde, weldoorvoede bulb met twee stevige bladeren.

Einde augustus was hij uitgegroeid. De zomer van 1997 was warm en zon-rijk. Dat hebben de meeste

Cattleya's fijn gevonden in mijn A.P., want ik heb bij de herfst- en winterbloeiers al een rijke oogst aan bloemen gehad.

Ik wist wel dat C. walkeriana op heel heel speciale wijze bloeide, maar ik had het nog nooit in levende lijve meegemaakt. Samen met C. nobilior zijn het de twee enige buitenbeentjes die niet uit het boveneinde van de bulb bloeien. In september begon aan de gezonde bulb van '97 onderaan een nieuw oog zich te ontwikkelen. De eerste weken zou een oningewijde gezegd hebben dat het een tweedc bulb was in hetzelfde jaar, maar mijn verwachting was ten zeerste gespannen. De nieuwgroei was iets slanker en op het ogenblik dat we nieuwe bladeren zouden verwachten was daar helemaal geen sprake van, het was een bloemscheut die bovenaan drie prachtige donker rose-rode bloemen tot ontwikkeling bracht, typische eigenschap van een echte walkeriana : geen bloemen bovenaan de bulb, maar wel een alzonderlijke bloei-bulb zonder bladeren met alleen bovenaan de bloemen.

In het nr. 2 jaargang 1994 van "Die Orchidee" staat op blz. 73 een prachtige foto van de bloem en ook van enkele prima hybriden van C. walkeriana. In het bijhorend artikel kunncn we ook vinden dat er sprake is van C. walkeriana met bloemen op de top van de gewone bulb, maar dat is een vermoedelijke hybride met C. loddigesii ofwel zou het C. dolosa kunncn zijn.

De andere Cattleya met afzonderlijke bloeibulben, C. nobilior, wijkt af van C. walkeriana doordat de zijslippen van de lip naar boven geplooid zijn en de zuil omsluiten. Bij C. walkeriana buigen de zijslippen naar buiten zodat de zuil helemaal onbedekt blijft. Daar er geen andere verschillen merkbaar zijn werden bij de registrering van nieuwe hybriden gecn afzonderlijke aanwijzingen gegeven of de kruising gebeurde met C. nobilior of met C. walkeriana, waardoor de nieuwe hybriden wel een verschillend uitzicht kunncn hebben.

Volgens het artikel in "Die Orchidee" worden de grootte van de plant en de bloem, alsook de fijne geur inde hybriden overgeërfd. C. Walkerianais één van de kleinere soorten met grote, mooie bloemen. Een groeiende vrucht op een eigen gewonnen soort Cattleytonia geeft dan weer hoop op een nieuw juweel !

De tweede aanwinst die in 1997 voor het eerst bloeide was C. deckeri. Deze Cattleya komt heel zelden voor in prijslijsten en ik was dan ook zeer enthousiast wanneer ik van een van mijn beste orchideeenvrienden voor enkele jaren een zaailing kreeg. C. deckeri komt over een heel groot verspreidingsgebeid, maar dan slechts sporadisch, voor van Centraal-Amerika tot in het noorden van Zuid-Amerika, vooral in het laagland.

Soms wordt C. deckeri genoemd bij de synoniemen van C. skinneri want de bloem lijkt er erg veel op. Dr. Jack A. Fowlie reduceerde in 1967 zelfs C. skinneri var parviflora Lindley

1856, alsook C. skinneri var. autumnalis Allen 1942 en C. patini cogniaux 1900 = C. skinneri var. patini (Cogniaux) Schlechter 1914 als synoniem van C. deckeri Klotzsch 1855.

In de late herfst van 1997 bloeide C. deckeri met twee rose prachtige bloemen aan een nog tamelijk jonge zaailing met een force bulb en twee stevige donkergroene bladeren. Vergeleken met C. skinneri alba zijn de bulben driemaal zo dik en maar 2/3 zo lang; de bladeren zijn veel harder. C. skinneri alba is daarbij een voorjaarsbloeier en C. deckeri een late najaarsbloeier. Ik heb C. deckeri op een schab staan zodat het bovenste van de plant ongeveer 20cm onder het liggende glas staat. Als plantstof heb ik nogal groffe stukken schors in de bloempot gebruikt zodat regelmatig gieten in de zomer noodzakelijk was zo dicht onder het glas.

Ik heb getracht vruchten te kweken, maar het stuifmeel kwam mij eigenaardig voor. Gewoonlijk zitten de gele stuifmeelklompjes als schijfjes naast elkaar en kleven ze bij het verwijderen aan het staafje waarmee men de bevruchting uitvoert. Bij mijn C. deckeri was er geen sprake van die gele schijfjes; op de plaats waar ik die verwacht zou hebben zat en grijsachtige knobbel die met moeite loskwam en nogal voorspelbaar geen vruchtvorming teweegbracht. In 1998 hoop ik daaromtrent meer geluk te hebben.

In 1974 is door Clarence Kl. Horich een C. deckeri alba ontdekt. In een bemerking onderaan het artikel in "Die Orchidee" 1978 blz. 252 geeft Emil Lückel zijn mening over de benaming van de nieuwe albino vondst.

Zowel C. walkeriana als C. deckeri zijn waardevolle aanwinsten geweest in mijn verzameling. Voor wie klein behuisd is zijn het geknipte planten wat de omvang betreft en zeker wat de bloei aangaat. Bloeiende Cattleya's zijn toch prachtig al zijn ze bij de huidige doorsnee-liefhebber te weinig in trek, maar ieder heeft zijn eigen favorieten !

Het geslacht Chysis

Patrick Mannens

In onze collecties is dit geslacht niet echt een van de meest voorkomende. Als er dan al een soort gekend is, dan is dit onbetwist C. Aurea, al zijn de andere vertegenwoordigers van het geslacht niet minder interessant. Voor zo ver mij bekend zijn er een zestal vertegenwoordigers.

Het geslacht Chysis heeft een verspreidingsgebied wat gaat van Mexico over heel de Midden-Amerikaanse landbrug tot Venezuela en Peru. C.aurea komt verspreid voor over heel dit gebied. Andere vertegenwoordigers vaak op een kleinere zone. C.bractescens van Mexico tot Guatemala.

Het betreft hier soorten die graag gematigd warm en vochtig groeien en bloeien, doch liever iets droger en kouder overwinteren. Of moet ik rusten zeggen. Het betreft epifyten, welke in de kas bijzonder gevoelig zijn aan verpotten. Liefst staan ze jaren aan een stuk in hetzelfde mengsel. Hiervoor nemen we best als basis een good doorlatend mengsel met een bovenlaag die vezelachtig is van structuur en in staat is vocht wat langer vast te houden. In het voorjaar komen samen met de nieuwe scheuten de bloemtakken. Ze ontwikkelen zich snel tot rijkelijk bloeiende trossen van tot 6 cm grote

bloemen. In de literatuur lees je dat bij de scheuttaanzet de plant moet verplaatst worden naar de warmere serre. Zelf ben ik evenwel van oordeel dat dit een slechte raad is. lk ondervond reeds dat de bloemen zeer gevoelig zijn voor warme temperaturen. Als je de plant tot na de bloei in koelere oorden houdt, blijven de bloemen een 2-tal weken. Als je de bloemen daarentegen in warme omstandigheden brengt, duurt de bloei opvallend korter en vaak verdrogen knoppen voor ze zich helemaal hebben geopend. Deze bloei kunnen we in de mei maand verwachten. Eenmaal de bloemen verwelken mag de plant naar de warmere kas verhuizen. Dan is water geven zeker aan de orde.

Jonge scheuten zijn vocht gevoelig. Door het verplaatsen naar de warmere kas uit te stellen tot na de bloei is ook het risico de jonge scheuten `kapot' te gieten kleiner. De scheuten groeien uit tot een 2-tal langere bladeren en enkele kortere stengelomvattende bladeren. Die stengel zal zich tegen het einde van het groeiseizoen gaan volzuigen met vocht en de typische spoelvormige bulben gaan vormen.

Literatuur vermeld behoefte aan voedsel. Volop mesten in het groeiseizoen lijkt aan de orde. Zell ben ik bijzonder spaarzaam met meststoffen. Nochtans groeien en bloeien de planten zonder problemen. De geslachtsnaam Chysis zou afgeleid zijn van het Griekse Kysis , wat gesmolten betekend. Het refereerd naar de 8 soms reeds voor de bloei in elkaar versmolten pollinea.

Als er iets negatiefs moet gezegd worden van deze prachtige planten , dan is het hun `ordeloos' voorkomen. Een plant die zich goed voelt in de collectie zal na enkele jaren uitgroeien tot een wijds vertakte bos bladloze bulben. Met daarnaast enkele groene scheuten. Want de plant is wat men pleegt te noemen 'half bladverliezend'. De spoelvormige bulben verliezen vaak op het einde van het seizoen hun bladeren. Dan hangen de hulben er wat troosteloos bij. Naast de reeds vermelde soorten C.aurea en C. bractescens vindt je in de literatuur ook vaak gegevens over C. laevis. De andere soorten lijken minder in cultivatie terug te vinden zijn.